

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 86 * číslo 47 * 19. listopadu 2006 * Cena 6 Kč

Téma týdne

Ke 475. výročí

úmrtí biskupa

Jednoty bratrské

Jana Blahoslava

JAK BUSTA MISTRA JANA HUSA DOPUTOVALA AŽ DO NIKARAGUY

V letošním 9. čísle našeho časopisu jsme uveřejnili dopis Milana Jakobce - našeho velvyslance v Kostarice - který se obrátil na sestru olomouckou biskupku s prosbou, aby naše církev pomohla církvi Moravských bratří v Nikaragui získat sochu Mistra Jana Husa. Ústřední rada pak přijala návrh bratra slovenského biskupa, který zajistil odlít bronzové busty. O tom, co následovalo, píše náš velvyslanec Milan Jakobec v Českých listech:

„Busta pro Nikaraguu byla v dubnu odlita, dopravu zaplatil kulturní fond MZV a úprava pozemku byla částečně pokryta výsledky sbírky Českobratrské církve evangelické a Ochranského seniorátu. 5. července 2006 jsem tedy znovu nasedl do letadélka pro 10 lidí, které je jediným dopravním spojem mezi Managou a Bilwi, a hleděl na nekonečné zelené planiny bez jediného stavení s klikatými hady řek tekoucích zemí nikoho do Karibského moře. Jako příručí zavazadla jsem měl pamětní desku z granitu, vyrobenou v sídle našeho velvyslancův pro Střední Ameriku, kostarickém San José, a svou kytaru, protože jsem Miskitům přislíbil zahrát píseň "Kdož jsú Boží bojovníci". Uplynulo ani ne půl roku od mé první návštěvy Bilwi a sen Miskitů se měl díky solidaritě a vstřícnosti Čechů splnit.

Uvítání na letišti bylo dojemné, v bíložlutých barvách Moravské církve s šerpami nesoucími název moravských komunit a standartami v rukou čekal před letištem špalír miskitských dětí. Jedna z dívenek byla ozdobena šerpou s nápisem Jan Hus. Když jsem stanul před hlavním kostelem v Bilwi, vrcholilo zde právě stavební úsilí.

Podstavec pomníku z bílých keramických dlaždic vypadal mezi palmami a eukalypty velmi dobře. Aby se busta na třímetrovém podstavci lépe vyjímal, dostavěla se na něm ještě malá symbolická hranice, na níž busta bezprostředně spočívá.

Odhalení pomníku M. Jana Husa u příležitosti 591. výročí jeho upálení předcházelo slavnostní shromáždění představených Moravské církve v Nikaragui, konané v předvečer výročí v hlavním kostele církve v Puerto Cabezas. Ve slavnostním projevu náměstek ministra zahraničí J. W. Slate připomněl význam M. Jana Husa jako duchovního otce Moravské církve, jehož morálního odkazu si Moravská církev v Nikaragui nade vše cení. V následujícím kulturním programu bylo místo i pro mou spíše rockovou verzi Božích bojovníků a mou píseň ve španělštině s názvem Nikaragua a píseň o indiánech Talamanka. Kostel byl jako vždy zcela plný, hrozny lidí se tvořily i venku.

Akt odhalení pomníku M. Jana Husa na prostranství před hlavním kostelem a administrativními budovami Moravské církve proběhl 6. července v ranních hodinách. Vedle představených Moravské církve, gubernátora a starosty se slavnosti zúčastnil i zástupce Stálé delegace Evropské komise, zástupkyně UNDP OSN a diplomaté z velvyslancův Německa, Spojených států amerických a Finska. Shromáždění mělo ekumenický charakter - mezi přítomnými byl i biskup Římskokatolické církve David Ziviec a představení církve presbyteriánské a baptistické. Odhalení přihlíželo několik set diváků, bylo natáčeno regionál-

ní TV a pozornost mu věnovaly i nikaragujské deníky La Prensa a El Nuevo Diario. Pomník odhalili společně biskup Moravské církve William Webster, superintendent církve Omar Bent, náměstek ministra zahraničí Javier Williams Slate a velvyslanec Milan Jakobec. Pietní kulisou obřadu byl kolektivní zpěv duchovní písně M. Jana Husa v miskitštině. Odhalení pomníku předcházelo přičtení zdravotce a požehnání biskupky Církve československé husitské Jany Šilerové. Velvyslanec ve svém projevu uvedl, že církev husitská je dárcem busty, jejíž transport z ČR uhradil kul-

turní fond MZV, a že na úpravu pozemku a podstavec pomníku laskavě přispěla svou sbírkou také Českobratrská církev evangelická. Pa-mětní deska byla zhotovena na náklady ZÚ San José a nese tento nápis ve španělštině: "Mistr Jan Hus (1369-1415), rektor pražské University Karlovy, mučedník a slavný syn země české. Bratřím a sestrám Moravské církve

v Nikaragui darovala Církev československá husitská a Českobratrská církev evangelická 2006".

Dar pomníku Jana Husa Moravské církvi v Nikaragui je úspěchem české kulturní politiky, k čemuž přispívá i fakt, že k zhotovení, transportu a odhalení pomníku došlo v rekordním čase šesti měsíců poté, co Moravská

Dokončení na str. 3

Modlitba za učitele a studenty teologické fakulty

Bože, chválíme tě a uctíváme, neboť přesahuješ všechno naše poznání, které je jen částečné a jako v zrcadle (1K 13,12). V tobě je plnost poznání i smíření všech protikladů, neboť chceš přivést všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu (Ef 1,10).

Děkujeme ti za učitele teologické fakulty, kteří svou odborností a osobním zápasem víry nás vedli a vedou k poznání světla tvé pravdy v Ježíši Kristu. Děkujeme ti za teology Církve československé husitské, z jejichž literárního díla můžeme stále být obohaceni, ačkoliv již překročili práh pozemského života. Ať jejich odkaz je námi tvořivě rozvíjen v přítomné době.

Prosíme za studenty a studentky Husitské teologické fakulty i ostatních fakult Univerzity Karlovy a dalších škol. Modlíme se za bohoslovce, za budoucí duchovní a další pracovníky naší církve. Veď je k pokoře před svrchovaností tvých záměrů i k jistotě víry. Ať překonávají všechny pochybnosti a překážky, aby mohli prožít pravou vnitřní svobodu i radost z evangelia a mohli ji tak předávat druhým. Obnovuj církev povoláním nových lidí ke kněžské, učitelské a diakonické službě.

Veď nás svým Duchem v našich studijních a pracovních úkolech a požehnej čas studia a modlitby, čas služby a odpočinku.

Požehnán buď Hospodin navěky (Ž 89,53). Amen.

Tomáš Butta

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ PRO PŘEDPLATITELE

Od ledna se zásadně změnil způsob komunikace s předplatiteli našeho časopisu. Distribuční firma A.L.L. production bude časopis pouze rozesílat, předplatné budeme vybírat v církvi. Pro předplatitele z toho vyplývají tyto změny:

1. Přihlašovat, odhlašovat, popř. měnit počet výtisků mohou:

* telefonicky na č. 220 398 107

* mailem - cesky.zapas@ccsh.cz

* poštou na adresu redakce (Wuchterlova 5, 166 26 P6)

2. Platit mohou:

* poštovní poukázkou typu A

* bankovním převodem

* v hotovosti v pokladně

Číslo účtu je 0162595369/0800, jako variabilní symbol uveďte číslo, které jste uváděli ve styku s firmou A.L.L. production. Novým předplatitelům číslo přidělíme.

Cena Českého zápasu se nemění. Protože v roce 2007 vyjde 53 čísel, je cena předplatného za 1 výtisk 318 Kč. Předplatitele, kteří už dostali od distribuční firmy složenku na příští rok, prosíme NEPLAŤTE JI! Pokud už jste ji zaplatili, laskavě nám to CO NEJDŘÍVE OZNAMTE.

Předpokládáme, že změna komunikace s předplatiteli nám přinese lepší přehled o jejich složení (jednotlivci - náboženské obce). Už teď zjišťujeme, že existují místa, kde Český zápas odebírá několik jednotlivců a do ná-

boženské obce nechodí ani jeden výtisk. To samozřejmě neúměrně prodražuje cenu za distribuci. Ideální by bylo, kdyby se takoví předplatitelé dokázali domluvit a jediným doručovacím místem se pro ně stala náboženská obec.

Předplatitelé, kteří už mají zkušenost s distribuční firmou, vědí, že se mnohdy nikoli jejich vinou zpozdilo připsání částky za uhrazené předplatné na účet distribuční firmy. Důsledkem bylo okamžité zastavení dodávky časopisu a zbytečné telefonáty do firmy nebo do redakce. Na straně jedné možná tento způsob přispíval ke zlepšení platební kázně, na straně druhé však vznikl zmatek. Některá čísla předplatitelé nedostali vůbec a jiná se značným zpožděním, což mnohdy vedlo k tomu, že pak raději časopis odhlásili. Doufáme tedy, že nový způsob distribuce přispěje i k udržení nákladu. Předplatitele, kteří mají k dispozici e-mail, prosíme, aby nám pro kontrolu sdělili, kolik výtisků si u stávajícího distributora objednali, a pomohli nám tak s kontrolou databáze, kterou jsme obdrželi.

K tomu, aby Český zápas mohl plnit jednu z nejdůležitějších funkcí - informovat o dění v církvi - potřebujeme pomoc vás, čtenářů. Uvítáme proto vaše články, glosy, kurzivy... v jakékoli formě, které upravíme tak, aby z nich měli užitek i ostatní. Za spolupráci děkuje redakce

Podívejte se do této knihy

Před několika lety se na úvodní straně velkého telefonního seznamu pro náš okres objevila tato věta: „Nejdříve se podívejte do této knihy!“

Šlo o to, že mnoho lidí místo toho, aby telefonní seznam otevřeli, rovnou volali na informace o telefonních číslech.

To v mé mysli vyvolalo duchovní paralelu: předtím, než začneme cokoli řešit nebo hledat Boží vedení pro konkrétní situaci, měli bychom se nejprve podívat do Jeho slova – a tam hledat Jeho vůli.

Pokud na Bibli zapomínáme, riskujeme, že se budeme zaplétat do vztahů, které nebudou požehnáním, a do věcí, které se Bohu nebudou líbit.

O. T. Gifford ve své knize Vodítka pro mladé věřící poznamenává:

„Pokud jste zlenivěli, čtěte Jakubův list. Pokud ochabuje vaše víra, čtěte Pavlovy listy.

Pokud zápasíte s netrpělivostí, přemítejte o knize Jób. Jste-li někdy tvrdohlaví, zkuste se podívat na Mojžíše.

Pokud se vám strachy třesou kolena, čtěte si o Eliášovi.

Pokud ve vašem srdci chybí radost a vděk, naslouchejte slovům krále Davida.

Vnímáte-li duchovní vlažnost, dovolte apoštolu Janovi, aby vás objal.

Pokud ztrácíte naději do budoucna, ponořte se do knihy Zjevení a uvidíte odlesk nebeské slávy!“

Příteli, kladeš-li si jakékoliv otázky ohledně dnešního dne, otevři Bibli tam jsou rady nejcnějších. „Nejdříve se podívejte do této knihy!“

HGB -czka

Z kazatelského plánu

24. NEDĚLE PO SVATODUŠNÍCH SVÁTCÍCH

Prostředník Nové smlouvy

Soukmenovci chtěli mít z Ježíše Nazaretského Mesiáše podle svých představ: Davidova potomka, který vojenskou akcí osvobodí národ a usedne v Jeruzalémě na trůn.

Ježíš Kristus však věděl, že je Hospodinem poslán do světa nikoli proto, aby sloužil lidským zájmům, nýbrž proto, aby uskutečnil záměry nebeského Otce.

Nemá prolévat krev jiných a obnovit slávu jednoho z pozemských království. Naopak. Jeho krev bude prolita pro spásu lidstva. Jen tak bude oslaven a ujme se vlády nad nebem a zemí.

Rovněž pravý Kristův následovník zkoumá, hledí pochopit a poslušně uskutečňuje Boží vůli i tehdy, je-li jiná, než naše lidská přání.

Vstup: Dt 6,1-9

Tužby:

2. Aby nás Duchem svým řídil a poskytoval nám moudrost i sílu k poslání, jež nám ukládá...

3. Za dar upřímné víry v živého, mocného Pána, za čistotu srdce, životní opravdovost a pokornou poslušnost...

Epištola: Žd 9,11-15

Evangelium: Mk 12,35-37

K obětování: J 5,19 (nebo J 6,37-38)

Závěrečné čtení: 1 J 5,3-5

Modlitba:

Chválíme tě a děkujeme ti, nebeský Otče, za slovo a příklad tvého Syna, jimiž nás k sobě zveš a ukazuješ nám pravý směr, abychom nebloudili po necestách vedoucích do záhuby. Dávej nám schopnost chápat tvou svatou vůli víc a lépe a poslušně ji plnit. Kéž se stále více přibližujeme svému Pánu smýšlením i jednáním, abychom mohli s nadějí vyhlížet k nehybnému dědictví, které nám zaslíbil.

Vhodné písně: 12, 34, 36, 53, 82, 175, 183, 289, 292, 300, 303, 311

HYGIENA VÍRY

Shodneme se zřejmě na tom, že víra v Boha zjeveného v Ježíši Kristu je volní záležitost chtění a rozhodnutí se člověka a současně je obdarováním téhož člověka Boží milostí. I z tohoto pokusu o jednu z řady definic víry je zřejmé, že se jedná o komplexní a proto svým způsobem nejednoduchou záležitost. A právě pro tuhle vlastnost víry je myslím pochopitelné, že si právě ona žádá jistý druh péče, který tu nazvěme hygienou víry.

Pisatel 1. epištoly Janovy v ní podává osobní svědectví opírající se o ve společenství církve sdílenou zkušenost setkání s Ježíšem Kristem ukřižovaným a vzkříšeným. Říká: „Co bylo od počátku...“ a posluchač se ptá: „A co bylo na počátku?“ Evangelium podle Jana mu odpovídá hned ve svém prologu: „Na počátku bylo Slovo.“ Pisatel zmiňované epištoly dále vyjmenovává tyto důležité skutečnosti: Co jsme slyšeli. Co jsme na vlastní oči viděli. Čeho se naše ruce dotýkaly.

A my se ptáme: „Co to bylo?“ Odpověď říká: SLOVO ŽIVOTA. A dále slyšíme, že ten život byl zjeven. Je to život věčný. A ten život byl u Otce a jím byl zjeven. A o kom to tu pisatel mluví? O Ježíši Kristu.

Celá tahle zvěst chce říci jedno podstatné, totiž, co je důležité a spasitelné

pro lidi žijící ve tmě současného světa, setrvávajícího pod vlivem knížete temnoty, satana. Tím podstatným a důležitým je fakt, že Bůh je světlo a toto světlo přišlo do světa v Ježíši Kristu.

Tahle událost nemá pouze duchovní rozměr, jak to dnes vnímáme my. Ona měla zcela konkrétní a hmatatelnou podobu v osobě Ježíše z Nazareta. A tehdy nešlo jen o osobní setkání současníků a jeho učedníků s tímto Ježíšem. V duchu tradice Izraele a pro možnost pochopení a přijetí spasitelné moci vtělení Božího Syna v podobu pravého člověka byla Božím Synem přinesena oběť v jeho smrti na dřevu kříže, kde vylil svou krev jako obětní beránek na očistění z hříchu a viny těch, kdo ve spasitelnost této oběti uvěřili.

Oběť byla přinesena, vše potřebné pro spásu každého jednotlivého člověka bylo učiněno. Čin nevýslovné Boží lásky čeká na moji, na tvoji odpověď. Až mým lidským "ano" stává se moc této oběti při mně a pro mě účinnou. Jak to "ano" má vypadat? Vše začíná vyznáním viny, doznáním, že jsem hříšník, na němž lpí lidsky neodstranitelná špína, vzniklá životem ve tmě, daleko od světla, jímž je Bůh.

Jako byla Ježíšova oběť učiněna jed-

nou a nemusí být vícekrát opakována, tak i mé přijetí Pánem Ježíšem, jako jeho obětí omilostněného hříšníka, je jednorázovou událostí mého života. Od té chvíle jsem jeho a patřím jemu. To však nemění nic na tom, že můj Spasitel a Pán mě ponechává v tomto světě, abych tu o něm a o jeho spasitelném činu a jeho moci vydával svědectví těm, kdo jsou dosud ve tmě.

Tato skutečnost a naše přetrvávající nedokonalost zapřičiňují, že se poskvíme nějakým osobním selháním, ano, že zhřešíme. Pro tuhle lidskou situaci života víry je každému věřícímu dána tato rada a doporučení: Jdi k Pánu Ježíši a doznej mu každé své, byť sebemenší, selhání. On je tak věrný a spravedlivý, že ti odpustí a očistí tě od každé nepravosti (1 J 1,9). Evangelium podle Jana předkládá toto pravidlo života víry obrazně ve své třinácté kapitole, kde mluví o umývání nohou učedníků jejich Mistrem, Ježíšem Kristem.

To je ona hygiena, a to každodenní, naší osobní víry v Pána Ježíše. Jen když ji den co den praktikujeme, stává se každému z nás užitečnou a je možno o takovém člověku říci s Janovou epištolou: „Kdo zůstává v Synu, nehřeší.“

Jan Hálek

Nad Písmem

VĚDĚT, KOHO NÁSLEDUJEME

Mk 13,1-8

A když vycházel z chrámu, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pohleď, Mistře, jaké to kameny a jaké stavby!“ Ježíš mu řekl: „Obdivuješ ty velké stavby? Nezůstane z nich kámen na kameni, všechno bude rozmetáno.“

Vždy k závěru církevního roku se vize konce světa a posledního soudu stává jedním z tradičních témat kazatelských zamyšlení. Krása jeruzalémského chrámu zmizela a zůstala jen zeď nářků, zbytek opěrné zdi chrámového nádvoří. Učedníci byli syny lidu, který kdysi byl lidem na cestě a chválil Boha v jednoduché stavbě přenosného stanu. V zemi zaslíbené pak vybudovali chrám a kamenné desky zákona uložili do jeho svatyně. A tento chrám byl předmětem obdivu učedníků. Ježíš Kristus obrací však jejich pozornost jiným směrem. Od toho, co mají před očima, k tomu, co mají mít v srdci (viz 1 S 16,7nn). Pokušení přeceňovat to, co se módně nazývá "imidž" tj. tvář, která tvoří náš vzhled společně s tím, co se o nás píše, ukazuje či mluví, trvá dodnes.

Stále máme v historické paměti touhu našich náboženských obcí mít svůj vlastní sbor a ukončit nejistotu mnohdy nedůstojných a posmívaných provizorií, abychom na druhé straně znovu zjišťovali, že ani krásné stavby a ani sebelepší prezentace nezaručují krásnou církev. I my máme své idoly, kterými bychom se rádi chlubili, i "zdi nářků", kterých hledáme útěchu, když jsme zkrušeni z křehkosti svého díla. Jako nepřijemné vyrušení při obdivu mohutné a krásné stavby museli považovat učedníci slovo Pána Ježíše o zkáze Jeruzaléma a o těžkých zkouškách, které čekají jeho věrné. Očekávali mesiášské napravení věcí. Čekali, že právě teď přijde ta nejslavnější doba, spojená se slávou, velikostí a

pokojným a radostným životem těch, kdo žijí ve stínu chrámu. Chrám byl místem, které hlásalo, že Bůh se sklonil ke svému lidu, že se uvolil přebývat uprostřed něho, že si ho vyvolil za svůj lid, a proto dovoluje, aby mezi ním a člověkem byla oběť. Chrám byl ujištěním, že člověk ve své malosti a ubohosti se může k Bohu přiblížit, že se může vykoupit ze svého hříchu, splatit dluh a nechat Bohem smazat svá provinění. Chrám znamenal, že víra není pouhým zbožným sněním, ale něčím reálným, co se děje na určitém místě a v určitém čase. Předpovědaná zkáza chrámu byla takovou pohromou, že si těžko mohli představit ještě něco horšího.

Je-li Hospodin Bohem Izraele, nemůže již následovat nic jiného, než konec světa a poslední soud. Proto se dotazují, kdy se to stane a jaká budou znamení? Snad se domnívají, že mohou být předem zasvěcenými diváky, kteří budou jen přihlížet. A Ježíš jim odpovídá: mějte se na pozoru, zapomeňte na znamení času a nenechejte se svést. Orientace vedoucí k záchraně je naznačena. Mít se na pozoru, to je konkrétní podoba každodenního života. Vědět, koho následujeme a k jakému cíli směřujeme, na čem si zakládáme, co obdivujeme a milujeme a oč nade vše usilujeme. Neboť my již víme, že přišel den, kdy se roztrhla chrámová opona na znamení, že chrám přestal existovat. Ježíš Kristus se stal Božím lidu živým chrámem. V něm se k nám sklání Bůh.

Již ne desky zákona, ale Boží vůle vepsaná do lidských srdcí. Již ne oběti zvířat, ale on sám je tou věčnou obětí. Již není vázanost na určité místo, ale: „Kdekoliv shromáždí se dva nebo tři ve jméno mém, tam já jsem prostřed nich.“ Tento chrám není postaven lid-

skýma rukama a nemůže být zbořen. Apokalyptika není ani pro nás dnes něčím mimořádným. Přírodní katastrofy, války a hrůzy nás nejen obklopují, ale mnohem horší věci jsou předpovídány. Přes to všechno by nás však text neměl svádět k tomu, abychom v aktuálních pohromách naší doby viděli seznam "znamení". Hřích - neochota uznat nad sebou Boha - nese plody, které zrají dnes, tak jako zrály kdykoliv jindy v historii. Vše je ještě umocněno skvěle fungujícím informačním systémem.

Je však třeba brát vážně, že jsme se narodili do předposledního času, času církve. Že existujeme v provizorním čase od prvního do druhého Kristova příchodu, kdy padají i hradby našich nadějí a boří se chrámy našich představ a kdy jsme stavěni znovu a znovu před rozhodnutí: s Kristem a nebo bez něho. Neboť pouze s ním nejsme opuštěnci. Naopak smíme zvednout hlavu, ne pyšně jako ti, kterým otrnulo a zvykli si, ale jako ti, kdo vědí, že Kristus přichází, že mají být bdělí a volat k bdělosti, protože „o onom dni a hodině nikdo neví... jenom Otec sám“.

Václav Böhm

**Chceme plně
důvěřovat tobě,
Otče náš,
který v Kristu Ježíši
jsi s námi.
Toužíme nést
tvé živé slovo světa
a v plnosti pracovat
všude tam,
kam si nás stavíš.
Prosíme
o sílu Ducha svatého
k tvému dílu.
Amen**

PŘED 475 LETY ZEMŘEL JAN BLAHOŠLAV

Když Jan Blahoslav zemřel, byl oplakáván jako "otec a vzataj lidu Páně v jednotě ... veliký a drahý klín jednoty". Tento nadaný a vzdělaný humanista, pracovitý, skromný a mravně přísný člověk byl nejen významnou osobností Jednoty bratrské, ale celého národa, neboť nemalou měrou přispěl k povznesení jeho kulturní úrovně.

Pocházel z rodiny přerovského kožešníka Blažka, jehož jméno si později pozměnil na Blahoslav. Základní vzdělání získal na školách Jednoty bratrské v Přerově a Prostějově a Jednotou byl také poslán na vyšší studia do Goldbergu ve Slezsku (1543) a do Wittenbergu (1544), kde se seznámil s Martinem Lutherem a humanistickými spisy jeho blízkého spolupracovníka a přítele Filipa Melanchthona. Po návratu pokračoval ve svém vzdělávání v Přerově, od července 1548 v Mladé Boleslavi. Krátce studoval na univerzitách v Královci (1549) a Basileji (1549–50), kde Frobeniova tiskárna neustávala ve vydávání děl humanistických učenců. Všechny tyto vlivy pomáhaly utvářet jeho humanistickou osobnost i pracovní styl. Osvojil si humanistické metody (hledání pravdy, návrat k pramenům, systematické utřídění látky, jasný a srozumitelný výklad) a využíval je v širokých oblastech svých zájmů – v historii, jazykovědě, hudbě, překladatelské aj. literární činnosti. Celý jeho život byl organizací, literární, teologickou i pedagogickou službou Jednotě bratrské: v Prostějově (1550–52), v Mladé Boleslavi (1552–57). V r. 1553 se stal knězem, 1557 jedním z biskupů, od r. 1558, kdy přesídlil do Ivančic, pak písařem, tj. tajemníkem, archivářem a historiografem Jednoty.

Na počátku své literární dráhy usiloval obnovit bratrský archiv zničený r. 1546 požárem v Litomyšli. Pořádal nejprve soubor pramenů k dějinám Jednoty, tzv. *Acta Unitatis Fratrum* (8 sv., po r. 1548), a sám jej také mnohými vlastními listy, cestovními zprávami i teologickými polemikami obohatil. Jednotu bránil historickými spisky (*O původu Jednoty, Summa*

quaedam brevissima) i nábožensko-morálními traktáty (*Spis o zraku, Sepísání o rozdíle Jednoty bratrské od luteriánské*). Záležitostmi Jednoty se obíral i v drobnějších pracích mravokárných (*Anvolimator*) a pedagogických (*Vítia concionatorum, Naučení mládencům*).

Širší ohlas měla *Filipika proti misomusům*, v níž se postavil na obranu vyššího vzdělávání kazatelů v Jednotě proti jeho odpůrcům, hlavně proti biskupu Janu Augustovi, a otevřel tak definitivně cestu k účasti Jednoty na celonárodním kulturním dění. Z jejího pověření vedl pak i řadu jednání s představiteli světové reformace a u dvora budoucího českého krále Maxmiliána II.

Jan Blahoslav se autorsky i redakčně podílel na úpravách bratrského zpěvníku, který byl vytištěn v polských Šamotulách, a bděl rovněž nad tiskem nového vydání, jež vyšlo r. 1564 v Ivančicích. Vedle Šamotulského a Ivančického kancionálu věroučně i umělecky kodifikujícího bratrský duchovní zpěv, sepsal i první hudebně teoretický spis v českém jazyce *Musica, to jest Knížka zpěvkáim náležitě zprávy v sobě zavírající*.

Jeho *Grammatika česká*, obsáhlý polemičtý a doplňující komentář ke Grammatice Beneše Optáta, Petra Gzela a Václava Philomatesa (1553), je věnována naléhavým otázkám školské a kazatelské praxe. Bere přitom v úvahu nejen další slovanské jazyky, ale i domácí nářečí, a určuje jazykovou správnost podle estetického pojetí řeči.

Jan Blahoslav je také autorem prvního českého *Slabikáře*, pro který vymyslel i dodnes užívaný název.

Určitě nejvýznamnějším počinem Jana Blahoslava je stylisticky vybraný překlad Nového zákona, pořízený se znalostí soudobé biblické exegeze a moderních novozákonních převodů (Erasma Rotterdamského, M. Luthera, B. Optáta, S. Castellia, Th. Bezy), který vyšel r. 1564 v bratrské tiskárně v Ivančicích. Překlad se stal podnětem a vzorem překladatelům ostatních knih Písma a byl vložen jako šestý díl do Kralické bible,

kteřá se stala vzorem českého spisovného jazyka i zdrojem slovesného umění.

Citát z Blahoslavovy Filipiky proti misomusům nám přiblíží názory tohoto vzdělance a humanisty, které přes propast času aktuálně mluví i k dnešní církvi:

Ale již tuto snad někdo dí, že já učené a učení chválím. Ano, tak jest, že chválím to obé, i učení neb umění i umělé lidi, ale nechválím těch, ješto učení neb umění zle užívají. Příkladně dím: chválíme víno a chválíme i pítí neb užívání vína, ale opilství a opilých nechválíme a sumou nechválíme zlého užívání dobrých, od Boha daných věcí. Abusus non tollit rem - dobrý jest meč, avšak někomu dobře, jinému velmi zle posloužití může.

Ještě dís snad: "Příliš mnoho umění a učeným připsuješ, ano dobří muži někteří říkají, že skrze učené v církev zavedení přišlo, že by se snad i Jednotě to přihoditi mohlo."

Respondeo: Ten příliš mnoho umění a učení připsuje, kdož by se domníval, že bez umění sedmera etc. nemůže pravda Boží, to jest sv. evangelium kázáno býti, aneb že by na těch uměních neb učeních záleželo spasení. Ale kdož to praví? Však by musil velmi prostý býti. Jáť za to mám, že těm zajisté, kteříž v slovu Božím pracovati mají, potřebí daru Božího k tomu zvláštního, jenž slove výmluvnost, tj. aby uměli předkládati, učiti, napomínati, vystříhati etc. Dával z počátku Pán dary své, výmluvnost, vykládání řeči etc. sluhám svým tak zázračně, že se nebylo potřebí tomu učiti; ale potom přestali divové a zázrakové. A poněvadž duch Páně znal, že výmluvnost jest potřebná v církvi, tedy i té výmluvnosti neškodí se přiučiti, když a komuž možná, leč by kdo chtěl očekávati, až mu zázračně Bůh s nebe svrže výmluvnost, jako by sedlák nesel a neoral, ale čekal, až mu bude s nebe manna pršet...

Ano někdo moci světa od Boha sobě svěřené zle užívá, když, maje zlé tresťati a ochraňovati dobré, i trápí dobré a lotry ochraňuje, proto-liž by pak moc světa zlá byla?

(noe)

VARHANÍCI V HOLANDSKU

Jednoho krásného zimního dne jsem cvičil ve vrchlabské kapli na varhany, když tu najednou mě ze soustředění vyrušilo německé: "Hallo!" Kde se vzal, tu se vzal postarší pán a vyptával se na náš sbor. Prozradil, že je Holanďan, toho času na lyžích v Krkonoších. Po chvíli nezávazné konverzace jsem dostal z něho nic pozvání k němu domů "mit einer Musikgruppe musikmachen..."

Zpočátku jsem to nebral vážně, ale když pozvání v korespondenci stále opakoval, začal jsem se zamýšlet. Bylo obtížné sehnat správné nadšence pro toto dobrodružství. A tak jsem byl nakonec rád, že mi kývlí Katka Palová, Martina Krhutová a Jirka Krhut. V tomto složení jsme mohli nejen zpívat v kvartetu, ale využít i instrumentálních dovedností všech. Nadešla středa večer 25. října a my vyrazili na "spanilou husitskou jízdu". Po 1300 km nás ve čtvrtek v Doetinchemu přivítal Tom van Kooten. Byl tak laskavý, že nás všechny ubytoval na svém rodinném statku, čímž nám poskytl dokonalé útočiště. Koncert se měl konat až v sobotu, proto jsme měli čas i na výlet do Naardenu, procházku po Doetinchemu a prohlídku varhan v sousední vsi.

Je sobota odpoledne, před kostelíkem na okraji Doetinchemu se začínají tvořit hloučky lidí. Napětí stoupá, všichni jsou zvědaví na mini koncert umělců z Čech. Kamenné tváře posluchačů začínají po prvních tónech jihnout. Zpěv, varhany, flétna, saxofon – všechno je přijímáno s nadšením. Potlesk nebere konce... ovace ve stoje... přidáváme další skladbu. Nikdo nechce věřit, že nejsme profesionálové. Dostáváme nabídky na další spolupráci, někdo se ptá, kde pokračuje naše úspěšné turné. Žádné turné. Je neděle, loučíme se s Tomem a vyrážíme na dlouhou cestu domů. Přes počáteční nejistotu vypadají všichni spokojeně. Příjemný pocit z věřejšího koncertu přetrvává.

V zimě se chystám do Krkonoš, jsem zvědav, jestli tam opět nenarazím na nějakého hudbymilovného lyžaře.

Lukáš Grygerek

JAK BUSTA MISTRA JANA...

Dokončení ze str. 1
církve své přání poprvé vyslovila. Darem pomníku ČR dokázala, že si váží duchovního odkazu Mistra Jana Husa, byť i, řečeno Komenského slovy, "skryté semeno" jeho učení vydalo své plody na opuštěném pobřeží vzdálené země...

Pozadu za námi nyní nechce zůstat ani Německo, německý velvyslanec v Nikaragui již přislíbil darovat Moravské církvi pomník další zásadní mimořádné evropské osobnosti – biskupa obnovené Moravské církve hraběte Zinzendorfa pro město Bluefields. Ještě důležitější je však, že přítomní diplomaté z EU, OSN a USA se mohli exkurzí přesvědčit o neutěšených poměrech miskitského školství a zdravotnictví a přislíbili pomoc ze

svých rozvojových programů. Mnozí účastníci odhalení žmolali v ruce sepsané petice, které pak plaše předali přítomným diplomatům. V mých rukou se ocitla žádost o příspěvek na postavení budovy pro Asociaci mladých křesťanů Moravské církve v blízkosti pomníku a žádost od reverenda José Pereze Avarada, který pečuje o 20 sirotků, o příspěvek na jejich výživu a vzdělávání ve výši 5000 US dolarů...

Bustou, kterou naše církev darovala, by tedy nemuselo všechno skončit. Blíží se Vánoce, kdy se naše stoly obvykle prohýbají a pod stromčky se kupí drahé dárky. Kdybychom každý obětovali jen pár drobtů, znamenalo by to pro naše bratry celé bohatství.

(red)

KORNELIUS H. MISKOTTE: BIBLICKÁ ABECEDA

Profesor Kornelius H. Miskotte (1894–1976) působil jako farář reformované církve v Nizozemí. V období 2. světové války pořádal biblické kurzy. Tehdy se konaly biblické kroužky po domech, na kterých se scházeli sousedi. Byla to doba, kdy mezi lidmi vyvstala akutní otázka po smyslu Bible. V té době napsal Kornelius H. Miskotte svou knihu *Biblická abeceda*, kterou vydal znovu v roce 1966. Jeho pojetí je poněkud zvláštní, věnuje se jednotlivým slovům, jež někdy označuje jako praslova a rozebírá je v určitých souvislostech. *Biblická abeceda* vyšla v českém překladu ThDr. Miroslava Hájků a Jana A. Duse v nakladatelství EMAN již v roce 1996, avšak získala jsem ji až letos v stánku nakladatelství Kalich na knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě.

Pro čtenáře jsem vybrala několik ukávek:

Pravda tu není k tomu, aby se o ní spekulovalo. Pravda rozděluje; pravda nutí k rozhodnutí, k volbě, zda napravo či nalevo. Pravda je otevřená akce Boha, který se střetává s naší myslí; je tu, prokazuje se jako přítomný, přichází, aby soudil, zavrhl a uzdravil zablokovaný, osamělý, zpusťosený stav našeho ducha. V konečném cíli pravda vede k otevřenému, jasně určenému životu.

str. 30

"Aktivizace" nevyléčí sbory ze strnulosti, odcizení životu, "zcivilnění" nic nepřinese, pokud nebudeme vědět, co JE vlastně církev, kde je její spása a co je jejím nejvládnějším posláním – totiž aby vyučovala svatému učení a z něho žila.

str. 37

Církev se týká, co se ve světě mluví samozřejmě pro svůj obsah – ale již předtím, formálně a zásadně, dotýká se všeho, co se děje ve světě slova,

nepřímou pověření církve, která má vyučovat a učit se. Víme, jak nesmírně sugestivní moc může mít propaganda, i kdyby nebyla doprovázena terorem.

str. 120

Charismata, duchovní dary?

Ovšem, patří k církvi, i když v jiných formách nežli v první církvi.

Liturgický život?

Ovšemže jej potřebujeme, abychom se znovu učili prožívat, že setkání Boží s jeho lidem je svátostnou skutečností.

Reorganizace?

Ovšem, a misie a akce samozřejmě také! Jenže – my se lekáme ještě víc a ještě jinak toho, jak to dnes mezi křesťany vypadá; hrůzou se nám svírá srdce. Snad proto, že právě my jsme hlouběji než jiní zakusili nové pohanství jako něco, co je nám tak silně, lidsky příbuzné a Bohu tak zuřivě nepřátelské.

str. 204

Jindřiška Kubáčová

ZPRÁVY

Z programu patriarchy

* Ve středu 22. listopadu od 18.30 h se koná obřad otevření nové části kolumbária v Husově sboru v Praze-Vršovicích za účasti bratra patriarchy, který poslouží zvěstováním Božího slova.

* V neděli 26. listopadu od 9.20 h vede liturgii s kázáním bratr patriarchy v našem sboru v Praze 4 Krč (kaple sv. Anny, ul. Dolnokrčská 1). Po bohoslužbách se koná rozhovor v příjemném prostředí zdejší fary.

* První neděle adventní 2. prosince od 9 h ve sboru dr. Karla Farského v Semilech vede bratr patriarchy bohoslužby s poděkováním za dokončení opravy varhan. Zpívá pěvecký sbor Jizerka, který řídí manželé Brádlíovi. Na varhany hraje Jiří Horčíčka.

(red)

Pozvání na koncert

Srdčně zveme na podvečer u varhan "Chválím a děkuji", který se uskuteční 19. listopadu od 16 h v Husově sboru v Náchodě.

Účinkují: Kateřina Palová – varhany, soprán; Martina Krhutová – flétna, alt; Jiří Krhut – varhany, saxofon, tenor; Lukáš Grygerek – varhany, bas.

Program: od baroka k současnosti.

(rst)

Setkání pedagogů

Komise pro výchovu a vzdělávání při Ekumenické radě církví v ČR zve na Setkání křesťanských pedagogů 25. listopadu. Tradiční setkání na téma Obtížné situace ve škole a ve výchově se koná v našem sboru v Krči (Dolnokrčská 1/1908, Praha 4). Na místo se dostanete ze stanice metra C – Budějovická, autobusy č. 192 do zastávky Dolnokrčská nebo č. 121 do zastávky Nádraží Krč.

Poplatky: Konferenční poplatek pro všechny účastníky semináře činí 100,- Kč a bude vybírán při registraci. Malé občerstvení je zahrnuto v poplatku.

Program setkání:

9.00 h prezence
9.30 h biblický úvod + zahájení
10.00 h přednáška – PhDr. Ludmina Muchová, PhD. (Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích)
11.00 h rozhovor o přednášce
12.00 h oběd

Už 30. výročí kněžského svěcení si 4. listopadu připomněl bratr farář Benjamin Mlýnek z Jablonce nad Nisou (na foto uprostřed)

12.45 h rozhovor ve skupinách
13.30 h shrnutí ze skupin + zhodnocení dne

14.15 – 14.30 h závěr.
Přihlášky, prosím, posílejte buď elektronicky na info@ekumenickarada.cz, faxem na číslo 271 742 326, nebo poštou na adresu Ekumenická rada církví v ČR, Donská 370/5, 101 00 Praha 10

Oldřej Soběslavský,
komise pro výchovu a vzdělávání

Webové stránky

Poznamenejte si, prosím, adresu webových stránek náboženských obcí v Kojetíně a Tovačově:
<http://ccshkojetin.wz.cz/>

Jiří Pleva,
pastorační asistent

Akademie biskupa Mikuláše

V sobotu 4. listopadu se konala na naší faře další přednáška Akademie, čímž byl odstartován již její třetí ročník. Vystoupil náš kmenový autor, profesor Milan Balabán, a to na velmi aktuální téma: Kdy se zlo stává zlým. Ani tentokrát nás pan profesor nezklamal a rozvinul hluboké úvahy o tom, kdy se zlo, běžně ztotožňované s jakýmsi nepohodlím, které však může mít očistný či profylaktický efekt, stává skutečným, devastujícím zlem.

Přesto, že přednáška byla podána s typickým nadhledem a mnohokrát jsme se i zasmáli, bylo nám často také smutno. To když pan profesor vypočítával ony pustošící podoby zla a bylo zřejmé, kolik jich je uhníženo v křes-

tánských církvích (tedy i v té naší): když se zlo tváří jako dobro, když je pouhý služební výkon povýšen na věc zásadního významu, když je s druhými lidmi manipulováno pod rouškou svatých slov. Speciálně bylo pojednáno o pomluvě jako mimořádně nebezpečném případu zla. Pomluvu, na rozdíl od jiných případů zla, je takřka nemožné zcela eliminovat; i když se prokáže její vylhanost, a dokonce zlý záměr jejích šířitelů, vždy už za ní zůstane pachutí, už to prostě není jako dřív.

Naše náboženská obec má s tímto deviantním postupem své bolestné zkušenosti. Stále se najdou tací, kteří pod záminkou tzv. pravdy pitvoří a překrucují, co se dá, a také ti, kteří třeba svou nedbalostí pomáhají tyto lži šířit. A dokonce i celá naše církev bývá čas od času osočována sdělovacími prostředky, až se zdá, že někde existuje někdo, kdo má bytostný zájem naší církev zlikvidovat. Tady platí sto procentně jeden ze závěrů profesora Balabána: Člověk je svobodná bytost. Každý sám za sebe se musí rozhodnout, zda vůči druhému člověku přistoupí v intenci Božího záměru, tedy lásky (tj. jako »anděl«), nebo jako škůdce (»satan«).

Vyzbrojení touto optikou pak ostře vnímáme činy svoje i činy druhých - sebesvatější slova nás už pak nemohou oklamat, vidíme, kdo je kdo...

Irena Štěpánová

Z fakulty

V pondělí 6. listopadu se mezi studenty Husitské teologické fakulty začala šířit informace o rezignaci děkana prof. Davida R. Holetona, PhD., ThD., která byla potvrzena dopisem rektora Univerzity Karlovy. Rektor prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., prozatím sdělil, že zabezpečením běžného výkonu pedagogické a vědecké činnosti na fakultě pověřuje ThDr. Jiřího Vogela, Th.D. a zabezpečením běžných úkonů v oblasti správní a ekonomické pověřuje JUDr. Libora Ládku. (Celé znění dopisu naleznete na www.htf.cuni.cz na úřední desce.)

Situací na fakultě se zabývala ústřední rada (výběr z usnesení přineseme v příštím čísle).

(red)

KALENDARIUM – LISTOPAD

20. 11. 1781 - Někdejší mikulovský probošt, od roku 1781 královéhradecký biskup J. L. Hay, vydal oběžník, v němž se otevřeně postavil za principy náboženské tolerance.

20. 11. 1786 - Vydán byl dvorský dekret, jenž nařizoval, aby chlapci a děvčata byli v manufakturních ubytovných ubytování odděleně, aby na každém lůžku spalo jen jedno dítě (nikoliv čtyři až pět dětí). Děti měly být alespoň jedenkrát týdně umyty a učešány a každý osmý den měly dostat čisté prádlo.

21. 11. 1251 - Rakouská šlechta (zejména rody Kuenringů, Liechtensteinů) si zvolila za svého vévodu markraběte moravského Přemysla (dux Austrie a Stirie). Přemysl se vypravil s vojskem do Rakous (v prosinci 1251 vstoupil do Vídně).

21. 11. 1851 - Byl publikován nový celní tarif s platností od 1. února 1852, který otvíral rakouskou ekonomiku světovému trhu, když od vylučného celního prohibicionismu přecházel k mírnému ochranářství. Nový celní tarif snížil počet položek z 654 na 338 a v průměru snižoval veškerá cla zhruba o tři čtvrtiny. Již 1. června 1851 byly zrušeny celní hranice mezi Rakouskem a Uhry a celá monarchie se vyvíjela jako jednotné hospodářské území. Další celní tarif byl vydán roku 1853. Nižšími dovozními cly nutil podnikatele ke zvyšování technické úrovně výroby (bylo to umožněno novou obchodní smlouvou s Pruskem a německým Celním spolkem).

21. 11. 1916 - Ve vídeňském Schönbrunnu zemřel ve svých 86 letech **František Josef I.** (* 18. 8. 1830). Novým císařem se stal devětadvacetiletý Karel I. [1916-1918], synovec Františka Ferdinanda d'Este. Nový panovník převzal obtížné dědictví, které se snažil přizpůsobovat vlastním představám.

22. 11. 1856 - Zemřel v Praze **Antonín Strobach** (* 3. 6. 1814 v Praze) - právník a politik. Po studiu práv nastoupil k českému zemskému soudu. Již ve čtyřicátých letech se zapojil do veřejného života. Přispíval do Květů, Včely a dalších časopisů. Patřil k průkopníkům moderní české právní terminologie. Spolu s J. F. Fričem, K. J. Erbenem, Janem Neubauerem a Karlem Havlíkem přeložil Řád obecní a konkursní řád soudní, sám pak vydal Vzory nejobyčejnějších výnosů soudních druhé instance ve věcech civilních a správních. Za revoluce roku 1848 byl činný v Národním výboru, krátce pražským purkmistrem a posléze poslancem Ústavodárného sněmu ve Vídni a v Kroměříži. Na sněmu, jehož byl předsedou, patřil k umírněnému křídlu české politické reprezentace. V prosinci 1849 byl jmenován radou apelačního soudu v Praze. U soudu setrval jen do r. 1853. Byl propuštěn, neboť odmítl odsoudit opilce obžalovaného z urážky císaře.

23. 11. 1786 - Narodil se v Praze **František Tkadlík** (+ 16. 1. 1840 v Praze) - malíř a kreslíř, jeden z hlavních představitelů portrétního umění první poloviny 19. století v Čechách. V roce 1836 se stal prvním českým ředitelem Akademie, jejíž úroveň pozdvihl nejen četnými reformami, ale především osobním tvůrčím přínosem a příkladem. Jeho tvorbu lze rozdělit do několika období, shodných s jeho zahraničními pobyty a domácím působením. První období, před cestou do Vídně, je zakončeno sérií velice zdařilých portrétů rodiny Srdínkových. Protějšek Srdínkovské galerie tvořil ve Vídni soubor Čermínových, zejména dětských podobizen, z nichž vynikal portrét čtrnáctiletého Otakara Čermína (1823). Zde také vznikly podobizny J. Dobrovského (1820) a F. Palackého (1821). Vídeňský pobyt zakončil obrazem s vlasteneckou tematikou Návrat sv. Vojtěcha do vlasti (1824). V Římě a Itálii vůbec se jeho zájem pomalu přenesl k zobrazování biblických námětů (např. Apoštol Pavel se loučí s Mílétskými, 1831) a italské krajiny. Po návratu do Čech se opět vrátil k vlasteneckým a romantickým námětům z české historie (mj. Sv. Václav a Ludmila při mši, 1837). Jeho nejjodanějším žákem a pokračovatelem byl J. Mánes.

24. 11. 1571 - V Moravském Krumlově zemřel biskup Jednoty bratrské **Jan Blahoslav** (* 20. 2. 1523 v Přerově), autor duchovních písní (Šamotulský a Ivančický kancionál), Gramatiky české, překladatel Nového zákona, hudební teoretik (Musica) a archivář Jednoty (Akta Jednoty bratrské). Zasloužil se o povznesení úrovně bratrského školství a vybudování tajné tiskárny v Ivančicích (koncem roku 1562) - viz i str. 3.

25. 11. 1431 - Zikmund Lucemburský byl při své cestě do Říma korunován za lombardského krále.

25. 11. 1931 - Při srážce nezaměstnaných kamenodělníků v Dolní Lipové u Frývaldova (dnešního Jeseníku) bylo usmrceno 8 dělníků a 30 zraněno.

25. 11. 1941 - V londýnském projevu nastínil E. Beneš svou představu o řešení německé otázky (navrhoval co největší rozšíření českého území, mimo národnostně české území měly být zřízeny tři župy a Němci ve vnitrozemí se měli vystěhovat nebo důsledně počestit). Počítal s odsunem zhruba 1 milionu Němců (zejména válečných zločinců).

26.-27. 11. 1741 - Vojska saská a bavorsko-francouzská nočním útokem dobyla Prahu. Nejvyšší zemští úředníci a stavovská správa se dobrovolně dali do služeb Karla Albrechta.

26. 11. 1926 - Zemřela v Praze **Eliška Krásnohorská**, vlastním jménem Alžběta Pechová (* 18. 11. 1847 v Praze) - spisovatelka, redaktorka Ženských listů, později starostka Ženského výrobního spolku. Zasloužila se o otevření soukromé dívčí školy v Praze (1890) - prvního dívčího gymnázia v celém Rakousku-Uhersku. Natrvalo se však zapsala do dějin české kultury především jako autorka několika libret k operám B. Smetany (Hubička, Tajemství, Čertova stěna), Z. Fibicha (Blaník) a Karla Bendla (Lejla, Břetislav ad.).

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Syn Davidův

V Mk 12,35-37 Ježíš říká: „Jak by mohl být Mesiáš synem Davidovým?“ Lidé od něj totiž očekávali, že shromáždí vojsko, porazí Římany a usedne na trůn. Jak víme, všechno bylo jinak. Ovšem co se týče Ježíšova původu, podívejte se na začátek Matoušova evangelia. Je zde celý jeho rodokmen. Z něj jsem vybrala následující jména. Pokud je správně seřadíte podle abecedy, získáte správné pořadí písmen do tajenky.

Šalomoun (O), Jótam (Ú), Naason (P), Abraham (M), Ezechiáš (Á), Zorobabel (D), Joziáš (V), Chesróm (Š), Amínadab (E), Obéd (Ú), Amos (S), Roboám (V), Boaz (I).

(Řešení z minulého čísla: Prosím, ať vidím)

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@cesh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz